

BÜNTETÉS-
VÉGREHAJTÁSI
SZERVEZET

Bv. HÍRLEVÉL

2010 / 5-6.

Miniszteri köszöntő
Pintér Sándor gondolatai

2

Portré
Interjú Magyar Endre
főtörzszászlóssal

12

NYEREMÉNYJÁTÉK

Játékos
Újévi nyereményjáték

20

TISZTELT OLVASÓK, KEDVES KOLLÉGÁK!

Miss Gun 2010. – cikk a 8-9. oldalon

Ez az év is a végéhez közeledik, van mire visszatekintenünk. Szervezetünk munkatársai a tisztességgel elvégzett napi munka mellett szó szerint helytálltak a gátakon is: a Magyarországot sújtó árvíz idején példás együttérzéssel és profi szervezettséggel segítették a mentést, és vezényelték a fogvatartottak árvízi munkáját.

Májusban megalakult az új kormány, mely a közbiztonság területén is nagy lendülettel látott munkához. A büntetés-végrehajtás rendvédelemben betöltött szerepét és új feladatait *dr. Pintér Sándor* belügyminiszter értékeli lapunknak.

Portré rovatunkban Magyar Endre főtörzszászlóssal, a Váci Fegyház és Börtön főápolójával beszélgettünk, abból az alkalomból, hogy október 23-án a Magyar Köztársaság Bronz Érdemkeresztjét (katonai tagozat) vehette át.

A fegyveres testületek soraiból tizenkét hölgy versengett a „Miss Gun” címért. A Citadellán rendezett versenyen ott volt a mi lányunk és a mi stábunk is.

Az év végéhez közeledve felidézünk a legérdekesebb eseményeket, a legjobb pillanokat a börtönön kívül és belül, és beszámolnak az évi munkájukról a büntetés-végrehajtási szervezet reprezentatív szakszervezeteinek vezetői is.

Ha a karácsonyfát még nem is, lelkünket már díszítjük az ünnepre. Körülnéztünk, merre, hogyan ünneplik a karácsonyt és az új évet, mi kerül a fára és az asztalokra. „Kis színes” összeállításunkat jó szívvel ajánljuk a bv.-s közös karácsonyfára.

FIGYELEM, NYEREMÉNYJÁTÉK!

Tavaly hagyományteremtő szándékkal hirdettük meg újévi nyereményjátékunkat, a mostani kvíz kérdéseit a Bv. Hírlevél idei számaiból állítottuk össze.

A játékhoz jó szerencsét, békés ünnepeket és eredményes, boldog új évet kívánunk! Szerkesztőségünk továbbra is várja észrevételeiket, ötleteiket, témafelvetéseiket, a Bv. Hírlevél 5-6. számához kellemes időtöltést kívánunk!

Az elmúlt hét hónapban számos alkalommal meggyőződtem a jelentős hagyományokkal rendelkező büntetés-végrehajtási szervezet megújuló képességéről. Láttam kimagasló helytállásukat az árvízi védelem során. Átéreztem mindennapi gondjaikat, tépelődésüket, melyeket képesek voltak félretenni áldozatos, és felelősségteljes szolgálat-ellátásuk alkalmával. Megtapasztaltam, azonosultak a kormányprogram, a rend helyreállítására vonatkozó célkitűzéseivel, melynek megkerülhetetlen eleme a büntetés-végrehajtás. Leegyszerűsítve: a közrend és a közbiztonság megerősítése az Önök erőfeszítései nélkül nem lehetséges, az Önök mintegy 8 000 fős állományával teljes a rendvédelmi szervek családja. Az Önök tevékenysége, fáradozásai középpontjában nem kevesebb, mint az ember, mégpedig a bűnelkövető ember áll. Akit biztonságosan kell őrizniük, akivel emberségesen kell bánniuk, és akit a szabadságvesztés-büntetés letöltésének végére képessé kell tenni a társadalmi visszailleszkedésre. A kormány és a Belügyminisztérium előtt ismertek azok a problémák, amivel Önöknek nap, mint nap szembesülniük kell, ezért született nemrégiben az a kormányhatározat, amely

Tisztelt Hölgyeim, Uraim!

a büntetés-végrehajtás jelenlegi helyzetének „átvilágítására” és a fejlesztési irányok kijelölésére hatalmazott fel.

A belügyminiszternek 2011. január 31-éig el kell készítenie jelentését a kormány számára a büntetés-végrehajtási intézetek és intézmények átfogó felülvizsgálatának eredményéről. Ki kell térnie arra, mely pontokon tart szükségesnek változást ahhoz, hogy a büntetés-végrehajtási intézetek és intézmények megfeleljenek a nemzetközi elvárásoknak. A jelentés tartalmazza, hogy a fejlesztések milyen ütemezéssel, és milyen költségvetési forrásból végezhetők el. Ez a jövő! Mindazon lehetséges fejlesztési irányok összessége, melyek belátható időn belül lehetővé teszik az Önök munkakörülményeinek érezhető mértékű javulását. Az erre való törekvésem eltökélt. Biztosíthatom Önöket: a Magyar Köztársaság kormánya, és annak belügyminisztere szándéka a rend irányába mutató erőfeszítések tekintetében határozott, és számít mindazok cselekvő támogatására, akik megértik, és elfogadják törekvéseit. Számít az Önök támogatására is, még akkor is, ha valamilyen módon tudjuk, hogy ez a támogatás új kihívásokat, többfeladatokat jelent az Önök számára is.

Az előttünk álló esztendőben a belügyi tárca még határozottabban, még következetesebben folytatja az idén megkezdett folyamatokat a büntetés-végrehajtás szervezeténél is. Ez pedig minden egyes munkakörben magas szintű teljesítményt követel mind a vezetői, mind beosztotti állománytól. Elvárom Önöktől, hogy a 2011. évben is törekedjenek a meghatározott feladatok maradéktalan ellátására, különösen annak érdekében, hogy a büntetés-végrehajtás szervezetének társadalmi megbecsülése tovább növekedjen.

Kegyelemteljes karácsonyi ünnepeket, és áldott, boldog újesztendőt kívánok Önöknek, szeretteiknek! Kívánom, hogy a karácsony öröme és békéje az ünnep elmúltával is megőrződjön mindannyiunkban.

Dr. Pintér Sándor
belügyminiszter

Parlamenti bizottság a Gyűjtőben

Az Országgyűlés alkotmányügyi, igazságügyi és ügyrendi bizottságának ellenőrző albizottsága a Budapesti Fegyház és Börtönben tartotta kihelyezett ülését november 18-án, melynek témája „Az előzetes letartóztatás elrendelésével és végrehajtásával kapcsolatos jogi szabályozás és gyakorlati tapasztalatok áttekintése” volt. A *dr. Bárándy Gergely* elnökletével folyó ülésen a büntetés-végrehajtási szervezetet *dr. Kőkényesi Antal* bv. altábornagy, országos parancsnok képviselte, aki tájékoztatót tartott a büntetés-végrehajtás helyzetéről.

A bizottság felkérése alapján előadások hangzottak el a Fővárosi Bíróság, a Legfőbb Ügyészség, a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium, a Magyar Ügyvédi Kamara, az Állampolgári Jogok Országgyűlési Biztosának Hivatala, a Magyar Kriminológiai Társaság és a Magyar Helsinki Bizottság képviselői

részeről, majd a megjelentek megvitaták az előzetes letartóztatással kapcsolatban felmerült kérdéseket. Az albizottsági ülésen részt vevők abban állapodtak meg: napirenden tartják a kérdés tárgyalását, és még ebben az évben új ülést hívnak össze.

Az ülés résztvevői ezt követően tájékoztak a fogvatartás körülményeiről, megtekintették az intézet „A” Objektumának fogvatartottak elhelyezésére szolgáló körletrészt, valamint a

Kisfogház Emlékhelyet.

Dr. Répássy Róbert, a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium államtitkára szerint gyakrabban kellene az előzetes letartóztatás fenntartásának indokoltságát megvizsgálni. Az a tapasztalat ugyanis, hogy a nyomozás határidejét és időszerűségét lazábban kezelik, ha az előzetes letartóztatás meghosszabbítását a bíróság elrendeli. Arról is beszélt, hogy a nyomozás elégtelenségének „lehetnek és legyenek” olyan következményei, amelyek az előzetes letartóztatás megszüntetését eredményezik.

Az ombudsmani hivatal képviselője arról beszélt, hogy a fiatalok előzetes letartóztatottnak biztosítani kell alkotmányos jogait. Arra mutatott rá: inkább javítóintézetbe kellene helyezni őket, mert ott kevesebb veszély fenyegeti őket, mint a büntetés-végrehajtási intézetekben.

Ülésezett a Magyar Börtönügyi Társaság

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Büntetés-végrehajtási Intézetben november elején rendezték meg a Magyar Börtönügyi Társaság biztonsági szekciójának ülését. A megjelentek – köztük több bv. intézet parancsnoka – előadást hallgattak meg az országos parancsnokság ügyeletére érkező jelentések rendjéről, valamint a bv. intézetek biztonságát veszélyeztető tiltott tárgyak intézetbe jutásának módjairól, és a felderítések tapasztalatairól.

90 éves kollégát köszöntöttünk

A büntetés-végrehajtás országos parancsnoka nevében *dr. Csató Kornélia* bv. ezredes, a BVOP Személyügyi és Szociális Főosztályának vezetője és *dr. Páló József* bv. ezredes, a Titkársági és Jogi Főosztály vezetője köszöntötte a 90 éves *Hegedűs Jenőné*t.

A szellemileg és fizikailag friss Kati néni örömmel mesélt gyermekeiről, nyugdíjas éveiről, valamint a BVOP-n eltöltött több mint 20 évről. Büntetés-végrehajtási pályafutását 1955-ben kezdte gyors- és gépiróként, 1977. szeptember 30-án vonult nyugállományba irodaigazgatóként.

Jó egészséget kívánunk!

Cselgáncs bajnokság

Idén novemberben az Újpesti Torna Egyesület Megyeri úti judo-termében rendezték meg a Büntetés-végrehajtás 2010. évi Országos Judo-Bajnokságát. A versenyre rekordszámú nevezés érkezett: 15 bv. szerv 22 csapata indult 186 versenyzővel.

A következő eredmények születtek:

- I. helyezett: Szegedi Fegyház és Börtön,
- II. helyezett: Pálhalmi Országos Bv. Intézet,
- III. helyezett: Állampusztai Országos Bv. Intézet,
- IV. helyezett: Fővárosi Bv. Intézet,
- V. helyezett: Kalocsai Fegyház és Börtön és
- VI. helyezett: Márianosztrai Fegyház és Börtön.

A díjakat *Csóti András* bv. vezérőrnagy, az országos parancsnok stratégiai és koordinációs helyettese adta át.

Gratulálunk!

A Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokságának lapja

Felelős kiadó: **Dr. Kőkényesi Antal** bv. altábornagy, országos parancsnok • Főszerkesztő: **Szalai Tímea**

Felelős szerkesztő: **Mészáros Zita**, PResolver Communications • Fotó: **Apró Andrea** és archív

A szerkesztőség elérhetőségei

Cím: **BVOP Sajtóiroda**, 1054 Budapest, Steindl Imre u. 8.

Telefon: +36/1/301-8424, -25, e-mail: sajto@bv.gov.hu, nyomdai előkészítés: **Vividfour**

Nyomda: **Duna-Mix Kft.**, 2600 Vác, Barabás M. u. 1.

Szervezetünk legfontosabb eseményei 2010-ben

Január 27.

Immár hatodik alkalommal adták át az Országházban "A megújuló emberért" díjat, amelyet az a tíz munkáltatói szervezet kapja, amely az adott évben - üdülési csekk vásárlása révén - a legtöbbet áldoztak munkavállalóik üdülésének, rekreációjának támogatására. A Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága ismét a díjazottak között szerepelt.

Február 1.

„Zárt ajtók – nyitott lelkek”

címmel rendezett közös konferenciát az ELTE PPK Neveléstudományi Intézetén belül működő Kriminál- és Börtönpedagógiai Szakmai Műhely, illetve a tököli Fiatalkorúak Bv. Intézete. A Tököli Művelődési Házban megrendezett tanácskozás fő témája a gyermek- és fiatalkori agresszivitás és bűnelkövetés volt.

Március 11–12.

Nemzeti ünnepünk alkalmából ünnepélyes keretek között került sor az igazságügyi és rendészeti miniszteri, valamint az országos parancsnoki elismerések átadására a Fővárosi Bv. Intézet Venyige utcai szállóépületének színháztermében.

Április 29.

A Bv. Szervezet Oktatási Központjában rendezték meg a büntetés-végrehajtási szervezet 2010. évi terepfutó-bajnokságát, amelyen 32 bv. szerv 485 fővel képviseltette magát. A csapatversenyt a Pálhalmi Országos Bv. Intézet csapata nyerte meg.

Május 5.

Ünnepélyes keretek között emlékeztek meg a börtönlelkészeti szolgálat létrejöttének 10. évfordulójáról a Váci Fegyház és Börtönben. A Börtönlelkészek Magyarországi Szervezete által megrendezett eseményen részt vett *dr. Sólyom László*, a Magyar Köztársaság elnöke, képviseltették magukat a magyarországi történelmi egyházak és missziós szervezetek vezetői, valamint jelen voltak a bv. intézetekben szolgálatot teljesítő börtönlelkészek is.

Május 27.

Az Egészséges Ifjúságért Alapítvány, a Váci Fegyház és Börtön, valamint Vác város önkormányzata „Kirekesztettek” címmel nemzetközi konferenciát szervezett a drogproblémával küzdő elitéltek szabadulás utáni helyzetéről. A Szociális és Munkügyi Minisztérium által támogatott tanácskozásra a Váci Fegyház és Börtönben került sor.

Május – június

A május 16-ától majd egy hónapon át tartó árvízi védekezésből a büntetés-végrehajtás szervezete jelentős részt vállalt: több mint 1800 fogvatartott és 850 bv. alkalmazott vett részt a különböző munkálatokban. A büntetés-végrehajtás személyi állománya és a fogvatartottak helytállásáról *Orbán Viktor* miniszterelnök és *dr. Pintér Sándor* belügyminiszter is elismeréssel szólt. A büntetés-végrehajtási szervezet dolgozói által felajánlott adományokat *Bacsó János*, Ónod község polgármestere vette át június 22-én.

Június 16.

Az 56-os vértanúk emléknapja, *Nagy Imre* néhai miniszterelnök és mártírtársai halálának és újratemetésének évfordulója alkalmából tartottak megemlékezést a Budapesti Fegyház és

Börtön Kisfogház emlékhelyén. A megemlékezésen részt vett *Orbán Viktor* miniszterelnök is, aki ünnepi beszédet mondott, s a rendezvény után megtekintette az Emlékhely részét képező vesztőhelyet és az ítéletházat is.

Június 25.

A Bv. Szervezet Oktatási Központjában rendezték meg a büntetés-végrehajtási felügyelő I. szakképzésben részt vett hallgatók kibocsátó ünnepségét, amelyen képviseltették magukat a hallgatókat küldő bv. szervek vezetői is.

Június 27.

A Rendőrtiszti Főiskola végzős hallgatóinak ünnepélyes tisztavetését a Budai Várban tartották, amelyen megjelent és

beszédet mondott *Orbán Viktor* miniszterelnök, valamint *dr. Pintér Sándor* belügyminiszter. A tisztavató ünnepségen a büntetés-végrehajtási szervezetet *dr. Kókényesi Antal* bv. altábornagy, országos parancsnok képviselte.

Július 6.

Az Állampusztai Országos Bv. Intézet solti objektumában tett látogatást – *dr. Kókényesi Antal* bv. altábornagy, országos parancsnok kíséretében – *dr. Pintér Sándor* belügyminiszter, aki engedélyt adott a 2009-ben ideiglenesen bezárt „C” és „D” fogvatartotti körletek újbóli használatbavételére.

Július 8.

A Bv. Szervezet Oktatási Központja szervezésében rendezték meg a büntetés-végrehajtási szervezet 2010. évi járőrbajnokságát, amelyen 27 bv. szerv indított csapatot. A bajnokságot a Váci Fegyház és Börtön csapata nyerte meg.

Július 16.

A Belügyminisztériumban feladatmeghatározó állományértekezletet tartottak, amelyen *Orbán Viktor* miniszterelnök meghatározta a rendvédelmi szervek jövőbeni feladatait és az ezzel kapcsolatos elvárásait. Az értekezlet végén az árvízvédelmi veszélyhelyzet elhárításában kifejtett tevékenységért a büntetés-végrehajtási szervezet nevében *dr. Kókényesi Antal* bv. altábornagy, országos parancsnok, a bv. intézetek vezetői közül a Sátoraljaújhelyi Fegyház és Börtön parancsnoka, *Rózsabegy Tamás* bv. alezredes vette át a miniszterelnök elismerő oklevelét.

Szeptember 4., 11.

Immár 15. éve, hogy a büntetés-végrehajtási szervezet Szent Adorján napján, szeptember 8-án megünnepeli a büntetés-végrehajtás napját. A bv. szervek többsége 2010. szeptember 4-én, illetve 11-én ünnepelt. Az országsszerte megtartott családi napokon több ezren vettek részt.

Szeptember 7.

A büntetés-végrehajtási szervezet a büntetés-végrehajtás napja, valamint a Szegedi Fegyház és Börtön fennállásának 125. évfordulója alkalmából az intézet dísztermében rendezte

meg központi ünnepségét, amelynek keretében *dr. Pintér Sándor* belügyminiszter a Büntetés-végrehajtásért kitüntetett zászlót adományozta a Szegedi Fegyház és Börtön részére.

Szeptember 14-17.

A Fővárosi Bv. Intézet II. objektumában került sor a második Büntetés-végrehajtási krízis incidens tárgyaló tanfolyam (Bv-KIT) lebonyolítására. A második Stresszhelyzet-reakció tréninget (SHRT) Állampusztán 2010. október 4–7. között rendezték meg.

Szeptember 16.

A Bv. Szervezet Oktatási Központja szervezésében a Márianosztrai Fegyház és Börtön lőterén rendezték meg a büntetés-végrehajtási szervezet 2010. évi országos lövbajnokságát. A bajnokságon 31 bv. szerv 124 fővel vett részt. A verseny első helyezettje a Szegedi Fegyház és Börtön csapata lett.

Szeptember 28–29.

A Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kara és a büntetés-végrehajtási szervezet „Kultúra a börtönben, a börtön kultúrája” címmel kétnapos nemzetközi tudományos konferenciát és kiállítást szervezett, amelynek színhelye a Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának díszterme, illetve a Baranya Megyei Bv. Intézet volt.

Október 13.

A büntetés-végrehajtási szervezet a börtönlelkészi szolgálat 10 éves jubileuma alkalmából konferenciát tartott Pilisszentkereszten, a Bv. Szervezet Továbbképzési és Rehabilitációs Központjában. A tanácskozáson részt vettek – többek között – a történelmi egyházak magas rangú képviselői. A konfe-

renciát megtisztelte jelenlétével *dr. Kontrát Károly*, a Belügyminisztérium parlamenti államtitkára is.

Október 22.

Elismeréseket adtak át nemzeti ünnepünk, az 1956-os forradalom és szabadságharc 54., valamint a Magyar Köztársaság kikiáltásának 21. évfordulója alkalmából a Belügyminisztériumban és a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokságán.

A szeretet és a vidámság ünnepe

A karácsony egyik legjelentősebb vallási ünnepünk: a keresztény világ ekkor köszönti Jézus születését. Az elmúlt évtizedekben a karácsony az összetartozás és az egymás iránti szeretet ünnepévé is vált. Egy hét múlva viszont már a vidámság a főszerep: az újévet trombitaszóval és pezsgővel köszöntjük. Ünnepi körútra invitáljuk Önöket.

Az adventi készülődés alatt az utcák csillogó ragyogása mellett szívünket is ünneplőbe öltöztetjük, örömteli izgalommal gondoljuk ki szereteteink ajándékait. De már hűtjük a pezsgőt és áztatjuk a lencsét. A karácsonyi ünnepkör advent első napjával veszi kezdetét, mely

a Jézus születésére való várakozás és a reménykedés időszaka. Míg advent a reményteli várakozás ideje, a szenteste a beteljesedett csoda, a Megváltó születésének napja. Ezen a napon állítjuk fel a karácsonyfát, és Magyarországon ezen az estén ajándékozunk meg egymást.

A karácsonyfa állításának hagyománya

Amióta az emberiség földműveléssel, állattartással foglalkozik, a napfénynek óriási szerepe van az emberi társadalmak életében. Ezért már az ókori népek is ünnepelték a téli napfordulót, amely időponttól kezdve a fény fokozatosan győzedelmeskedik a sötét éjszaka felett. A karácsonyfa állításának előzménye a pogány hagyományokban a termőág házbavitele volt, mely a természet közelgő újjászületését jelképezte. A karácsonyi

ág fejlődött az idők során díszített fává. A fán a girland a paradicsomi rosszra csábító kígyót jelképezi, az alma a tudás fájáról szakasztott gyümölcsre emlékeztet, a gyertyák pedig a fény, a nap, keresztény fel-fogás szerint Jézus szimbólumai.

A karácsonyfa állításának hagyománya Skandináviából származik és a 30 éves háború idején jutott el Németországba a XVII. században. Mai értelemben vett karácsonyfát egyes források szerint Luther Márton vallásreformor állított először gyermekeinek. Az első magyar karácsonyfát a hazai óvodák megalapítója, Brunszvik Teréz díszítette fel 1824-ben. Kezdetben ez szokás a nemesi családok osztályrésze volt, később átvették a módosabb polgári családok is. A magyar paraszti életben a karácsonyfaállítás szokása a házilag főzött szaloncukorral és a fa alá helyezett betlehemmel csak a 20. században terjedt el. Akár hungarikum is lehetne a szaloncukor, amelyet a 19. század elején kezdtek készíteni magyar cukrászok, és a mai napig csak nálunk díszíti a karácsonyfát a változatos ízekben készülő csemege. A karácsonyfát hagyományosan vízkeresztkor, január 6-án bontjuk le, mely a karácsonyi ünnepkör zárónapja. Ekkor emlékezik meg az egyház a napkeleti bölcsekről és Jézusnak a Jordán vízében történt megkeresztelkedéséről. Vízkereszt napján zárul a karácsonyi ünnepkör, és kezdődik a farsang.

Csendes éj

A karácsony hangulatához ugyanúgy hozzátartozik a Csendes éj című dal, mint nekünk, magyaroknak a bejgli. A dalt 1818-ban írta egy osztrák pap, *Joseph Mohr*. Karácsony előtti napon ugyanis eltörött a templom orgonája. A pap a karácsonyt nem tudta ünnepi zene nélkül elképzelni, így buzgón nekiült egy olyan dal írásának, amelyet orgona hiányában a templom kórusa is előadhat. Másnap abban a templomban csendült fel először a *Stille Nacht*.

Karácsony külföldön

Finnszországban 24-én reggel a család körbeüli az asztalt. Hagományosan fahéjas tejberizs a reggeli, amelybe egy szem mandulát rejtenek. Aki ezt megtalálja, nagyon szerencsés lesz a jövő évben, ha fiatal lány az illető, akkor közeli férjhezmenetelre számíthat. Karácsony napján megvendégelik a velük élő háziállatokat, illetve megetetik a fészkelő madarakat. Miközben a gyerekek az ajándékot várják, a felnőttek glöggöt (fűszeres forrált bor) isznak. Régi hagyomány szerint 24-én délben Turkuban, Finnország korábbi fővárosában kihirdetik a karácsonyi békét. Az asztalt éjszakára nem szedik le, hogy a karácsonyi manók is jóllakhassanak, ha épp arra járnak. Olaszországban a karácsonyi időszakban gyakran rendeznek dudás fesztiválokat, így köszöntik a közelgő ünnepet, Jézus születésének napját. A karácsony esti vacsora az olaszoknál

Pravoszláv karácsony

A katolikus és a protestáns vallású emberek számára vízkeresztkor, január 6-án véget érnek a karácsonyi ünnepek. Miközben megkezdődik a farsangi készülődés, az ortodox keresztények ilyenkor ünneplik a karácsonyt. A különbség a Gergely-naptár és a Julianus-naptár közti időeltolódásból adódik.

hagyományosan hal, a vacsorát a panettone, a karácsonyi kalács zárja. Az ajándékozás ott január 6-ra, azaz vízkereszt napjára esik, az ajándékokat egy jóságos boszorkány, Befana osztogatja a kötényéből.

Az ünnep ételei

Az ünnepi asztalra kerülő ételek legtöbbször szimbolikus üzenete és nagy hagyománya van. Ez idő tájt mákos tésztát enni jó házasságot, hüvelyeseket gazdagságot és jó termést jelent. A közösen elfogyasztott alma a családi összetartozását, a mézzel elkészített fokhagyma pedig a jövő évi egészséget szolgálja. A karácsonyi asztal díszítésének és az étkezésnek a néphagyományokban szigorú rendje volt. A feltálat fogásoknak mágikus erőt tulajdonítottak. Az asztalra gabonamagvakat helyeztek, ebből adtak a baromfiaknak, hogy jól tojjanak, az asztal alá pedig szalmát tettek, annak emlékére, hogy Jézus jászolban született. Az ételek közül előnyben részesítették azokat, amelyek bőséget, jó termést ígértek a háziaknak. Innen a bab, borsó, lencse, mák, dió és hal megjelenése a karácsonyi asztalon. A fokhagyma az egészséget, a méz az élet édességét jelképezi. A kalács és az alma a családi összetartozás jelképe. A karácsonyi asztal elmaradhatatlan fogása a Jézust szimbolizáló hal is, mely a magyar hagyományban

pikkelyei miatt a pénzt is jelképezi.

Úgy haladjon előre az új évben a család, ahogy a hal teszi azt a vízben. Itthon sok családban került halászlé az ünnepi asztalra, az osztrákok rántott halat, a svédek sós-ecetes lében pácolt heringet esznek szenteste. A franciák és a lengyelek szintén

kedvelik a pontyot, a spanyoloknál sügér, a portugál családoknál szárított tőkehal kerül az ünnepi asztalra. Grönlandon a karácsonyi menü végén az igazi csemegét a bálnabőr jelenti egy csík zsírral a belsejében. Az angolszász országok hagyományos hálaadás-napi ünnepi étele a gesztenyével töltött pulyka. Észak-Amerika mellett Latin-Amerikában is elterjedt; Brazíliában például rummal, vörös- és fokhagymával, paradicsommal és lime-mal készítik el. Bár nálunk a szárnyasok rosszat jelentenek, hiszen hátrafelé kaparva elkaparják a szerencsét, ennek ellenére egyre több magyar család asztalára is pulyka kerül. Számos országban a liba is terítéken van: Franciaországban szintén gesztenyével töltve és libamájjal, Németországban ropogósra sült libacomb formájában vöröskáposztával. Az előre túró disznó is a fejlődést szimbolizálja, Magyarországon leggyakrabban töltött káposzta és újévi sült malac formájában kerül az ünnepi asztalra. Végül itthon nincs karácsony és szilveszter a bőséget szimbolizáló diós és mákos bejgli nélkül sem.

Karácsony északon

A skandinávok karácsony táján a manókra ügyelnek: a kis koboldok a házban élnek, és karácsonykor előjönnek rejtekükből, hogy bosszantsák a lakókat. Lecsillapításukra a családok egy tál rizkását helyeznek a padlásra. Nagy-Britanniában szenteste a gyerekek zokni alakú zsákocskát függesztenek az ágyra vagy a kandallóra, abban a reményben, hogy a kéményen keresztül eljön hozzájuk Santa Claus és ajándékkal tölti meg azokat. A karácsonyi események középpontjában a december 25-ei vacsora áll, ekkor pulykakakas és a híres karácsonyi puding kerül az asztalra.

Guinness-bejgli

2007 karácsonyán, a Parlament előtt sült meg a világ eddigi leghosszabb bejglije. A diós és mákos süteményt huszonegy magyar mestercukrász gyúrta, töltötte, tekerte és sodorta a Kossuth téren. A Guinness-rekorder bejgli 570 méteren át tekergőzött a téren felállított asztalokon, a bejglire várakozók legnagyobb örömeire.

Újévi, szerencsét hozó ételek

A **görögök** vasilopita nevű pita-kenyerükkel igyekeznek minél több jót magukhoz vonzani: a kenyér belsejébe egy pénzérmét tesznek, így sűtik ki. A **japánok** ünnepi étele a soba tészta, amit úgy kell lenyelni, hogy ne törjön meg, így lesz övék a hosszú élet. Másik ételük a mochi rizs, melyből pogácsákat formáznak. A rizspogácsákat az isteneknek ajánlják, majd cikkelekre szelik, és szerencse és jó egészség reményében a családtagok osztoznak rajtuk. Az **Egyesült Államokban** tehénbabot és kel- vagy káposztalevelet biztos találunk a tányéron, melyek a pénz szaporaságát jelképezik. Mivel ezen a vidéken a sertés a jólét másik fő jelképe, a zöldségek mellé valamilyen sertéshús, általában sonka társul.

Spanyol nyelvterületen a szerencse bevonása érdekében tizenkét szem szőlőt szokás elfogyasztani, mikor éjfél üt az óra. Minden szem egy-egy hónapot jelképez. Ha a szőlőszem édes, jó hónapot remélhetünk, ha savanyú, akkor ne számítsunk túl sok jóra. A legbölcsebbek a diós és mákos bejgli helyett a vöröskáposztát választják, mert a vöröskáposzta a szerencsét jelképezi.

talán a **Fülöp-szigetek** lakói: ott lényeg, hogy sok legyen és finom. Ha éjfélkor az asztalon étel van, elég hozzá, hogy egész éven át jóllakottan hajtsák álomra a fejüket. Mi magyarok a szaporaságát jelképezik. Mivel ezen a vidéken a sertés a jólét másik fő jelképe, a zöldségek mellé valamilyen sertéshús, általában sonka társul.

Békés karácsonyt és boldog új évet kívánunk!

Nem csak szépek, a fegyverrel is jól bánnak

MISS GUN 2010

November 20-án rendezték meg a Miss Gun Szépségverseny döntőjét

a Citadella börtönudvarán. A négynapos versenyen kizárólag

olyan lányok indulhattak, akik hivatusukból adódóan, vagy

sporttevékenységük során fegyverekkel foglalkoznak. Idén először

a büntetés-végrehajtás is képviseltette magát.

Az idei versenyen 12 hölgy indult, akik nem csak szépségüket mérhették össze, de szakmai, fegyverismereti tudásukról is számot adhattak. A verseny szervezőinek nem titkolt célja a fegyveres szakmák népszerűsítése, a versenyzők pedig azt szeretnék bizonyítani, hogy a férfias szakmát választó nők is lehetnek nagyon szépek és csinosak. Az évenként megrendezett versenyt többek közt *dr. Komáromi István* neve fémjelzi, aki a Pest megyei rendőr-főkapitányi székből nyugállományba vonulva szerzőként és énekesként a szórakoztatóiparban folytatta tevékenységét, így garantált volt a jó hangulat a patinás környezetben megrendezett eseményen. Az indulók között sportlövő, rendőr, illetve vám- és pénzügyőr hölgyek egyaránt feltűntek, és idén először a büntetés-végrehajtási szervezet is képviseltette magát. *Sváb Erika* bv. főtörzsőrmester is harcba szállt a koronáért, aki élete első szépségversenyén vett részt. – Egy ismerősöm hívta fel a figyelmemet a versenyre, és mivel éppen belefértem a jelentkezési korhatárba, úgy gondoltam, nem hagyhatom ki ezt a bulit az életemből. – mondta a putnoki lány.

A verseny részeként rendezték meg a Rendészeti Szervek Kiképző Központjában a Miss Gun Futballgálát, ahol Erika csapatával harmadik helyezést ért el, illetve a Miss Gun Lövészversenyt, ahol – szintén csapatban – aranyérmet szerzett.

Az indulók részt vettek a Jéggalotában megrendezett „Add a kezed” segélykoncerten, mellyel a vörösiszap-katasztrófa károsultjainak nyújtottak segítséget, és meglátogatták a drogprevencióc céllal létrehozott Maffia Múzeumot is.

A sportversenyeken elért eredmények és szakmai tesztek mellett a döntőre meghívott vendégek szavazatai alapján dőlt el, hogy az est csúcspontjaként kinek a fejére kerüljön a korona. Minden tízfős asztal egy szavazatot adhatott le, a lányok pedig egyenruhában, futballmezzben és estélyi ruhában bűvölték el a közönséget. A korona végül *Gréczy Elvira*, a vám- és pénzügyőrség központi járőrszolgálat járőrének fejére került, az első udvarhölgy *Varga Nikolett*a, a rendőrség balatonfüredi szabálysértési előadója, a második udvarhölgy pedig *Kotroczó Beáta* sportlövő lett.

A mi lányunk negyedik helyezést ért el, és számos különdíjat kapott. Többek közt meghívták a Lázár testvérek lovasparkjába, ahol kipihenheti a verseny fáradalmait, valamint részt vehet a Szabadtúzi Lovagrend dánszentmiklósi gasztrofesztiválján.

Erika közel hét éve szolgál a büntetés-végrehajtásnál. Korábban a Fővárosi Bv. Intézet csapatát erősítette, jelenleg a Rendőrtiszti Főiskola Büntetés-végrehajtási Tanszékének harmadéves hallgatója. Nem áll tőle távol a karitatív munka, ugyanis büntetés-végrehajtási pályafutása előtt halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek felzárkóztatásával foglalkozott. Elárulta, hogy a rendészeti-igazgatásszervező diploma megszerzése után pedagógusi végzettség megszerzését is tervezi. Mivel államvizsgára készül, szabadidejének nagy részét kitölti a tanulás, ám a sportra és a szórakozásra is igyekszik időt szakítani. Erika szíve egyébként szabad, a versenyen azért is indult, mert feledni akarta hosszú ideje tartó kapcsolatának felbomlását.

Balogb Zsolt

Árvíz után

A nyár eleji árvíz két Felsőzsolcán lakó, a tiszalóki bv. intézetben dolgozó munkatársunk házába is betört. Ficzer József bv. törzsszázlós és Kemény Péter bv. hadnagy júliusi számban még csak a károkról tudott beszámolni. Most megkérdeztük, mi történt velük és házaikkal az elmúlt fél évben?

Ficzer József arról beszélt lapunknak, hogy a statikai szakvélemények alapján a szerkezeti károk miatt végül el kellett bontani a házukat. Az is nehezítette helyzetüket, hogy a nyár végéig nem tudtak együtt lakni a

feleségével és kislányával. Augusztus végétől újra együtt a család, az új ház elkészültéig Miskolcon bérelnek egy albérltet.

Az új ház felépítéséhez a család igénybe vette az állami támogatást. Ezzel kapcsolatban Ficzer József elmondta, hogy a ház a régi helyére épül, árvízbiztosra tervezett alapokkal. Tizenhatféle títustervből lehetett választani, az ő házuk terrasszal 75 m² lesz, három szobával. Bár az új ház kisebb lesz, mint az eredeti volt, de a kivitelező csapattal és a beépített anyagok minőségével elégedett a család. A törzsszázlós ugyanakkor

azt is megemlítette, hogy ők saját erőből, saját elképzeléseik szerint szerettek volna építkezni, hiszen ezért kötöttek nagy értékű biztosítást a házra és az ingóságokra. Mivel a biztosító csak a töredékét fizette ki a biztosítási értéknek,

kénytelen voltak élni az állami támogatással. Az állami segítség mellett részük volt a munkahelyi szolidaritásban is: sok kollégától kaptak csomagot, elsősorban gyerekruhát,

de kaptak a gyűjtésből származó pénzadományokat és anyagi segítséget az országos parancsnokságtól és a szakszervezetektől. Ficzer József mindezek mellett külön megköszönte a BVOP-n Lipták László ny. bv. dandártábornok segítségét is, aki százezer forinttal segítette a családot. A ház pedig már majdnem kész, a karácsonyt valószínűleg új otthonukban ünnepelhetik.

Kicsit szerencsésebb volt Kemény Péter és családja: a magas építésnek köszönhetően ugyanis az ő házukat nem kellett elbontani. A

víz a kertben a fóliasátrat és a gyümölcsfákat vitte el, és használhatatlanná tett szerszámokat, bútorokat és ruhákat. Segítséget – vizet, élelmiszert – az árvíz idején az ott szolgáló karitatív szervezetektől és magán személyektől kaptak, és támogatta a helyreállítást a Segítő Kezek Alapítvány, valamint jutott a bv.-s munkatársak által gyűjtött adományból. A hadnagytól megtudtuk, hogy a ház és a kert most már „működőképes” állapotban van.

-emzé-

Ajánló a Börtönügyi Szemle 2010. évi 2. és 3. számához

2010. évi 2. szám

Dr. Szűcs András tanulmánya a Btk.-nak a feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó rendelkezéseihez fűz kritikai megjegyzéseket, dr. Konczek Kornél dolgozata a rendkívüli események bv. ügyészi vizsgálatával kapcsolatos tapasztalatokat foglalja össze, konkrét esetek elemzésén keresztül. Dr. Vincze Eszter írása a tiltott tárgyaknak és szereknek a bv. intézetekbe való bejutásának lehetséges módjait és veszélyeit részletezi. A Csáki Anikó, Márton Andrea, Mészáros Mercedes szerzőhármias tanulmánya egy, a fogvatartottak droghasználatával kapcsolatos kutatás eredményeit mutatja be. Szitka Szabolcs cikke a szirmabesenyői Fiatalkorúak Regionális Bv. Intézetében megvalósított cellakutya-program pozitív hatásairól számol be. Fiáth Titanilla és szerzőtársai – Nemszilaj Anita, Sebestyén Krisztina, Rózsa Sándor – tanulmánya a fogvatartottak testedzésének – pontosabban a „gyúrás” – szerepét, valamint az ezzel kapcsolatos lehetséges problémákat állítja középpontba. Kovács Zsuzsanna dolgozatából megtudhatjuk, hogy a fogvatartottak külső, illetve belső kontrollja hogyan hat a börtönadaptációra. A folyóiratszám „Múlt” rovatában dr. Estók József Bölöni Farkas Sándor portréját rajzolja fel. A „Kitekintés” rovatban Töröcsik Balázs tanulmányát, amely a fogvatartásra vonatkozó európai uniós követelményeket foglalja össze –, valamint dr. Király Klára börtönhíreit olvashatjuk.

2010. évi 3. szám

Fliegauf Gergely tanulmánya a börtönbeli kábítószer-probléma és a büntetés-végrehajtás lehetséges drogpolitikájának összefüggéseit elemzi. A szerző szerint „a drogpolitika egyetlen lehetséges iránya a kereslet-, a kínálat- és az ártalomcsökkentés összehangolása”. Dr. Szlávik János és Kimséné Bak Erika írása a HIV-beteg fogvatartottak gondozásával foglalkozik. Dr. Teleki Béla tanulmánya a börtönből szabadult személyek ellátását szociálpedagógiai szempontból vizsgálja. Dr. Ritter Ildikó „Vitairat a szegénység és a bűnözés kapcsolatáról” című tanulmányát a folyóirat szerkesztősége vitaindítóként tette közzé. Tóth Tamás cikke a fiatalok bűnelkövetőkkel való foglalkozás tököli gyakorlatáról számol be. Kószei Szilvia dolgozata a fogvatartottak oktatásának és képzésének aktuális statisztikai adatait ismerteti, elemzi. A „Múlt” rovatban dr. Estók József írása Balla Károly munkásságát és jelentős börtönügyi művét – „Vélemény a büntetés javítása iránt” – állítja középpontba. A „Kitekintés” rovatban dr. Főjárta Borbála Gyöngyi cikke a francia kormány intézkedéscsomagját mutatja be, amely a franciaországi börtönökben bekövetkezett öngyilkosságok magas számát hivatott csökkenteni. Dr. Bakonyi Mária írásából megismerkedhetünk a német igazságügyi szakértők feladataival és a büntetés-végrehajtásban alkalmazott „prognózis” szakvélemény fogalmával. Ezt követően dr. Király Klára szokásos börtönkaleidoszkópjával jelentkezik.

Deák Ferenc István

Konferencia a börtönlelkési szolgálat tíz éves jubileuma alkalmából

A büntetés-végrehajtási szervezet a börtönlelkési szolgálat tízéves jubileuma alkalmából konferenciát tartott 2010. október 13-án Pilisszentkereszten, a Bv. Szervezet Továbbképzési és Rehabilitációs Központjában. A tanácskozáson részt vettek – többek között – a történelmi egyházak magas rangú képviselői, és dr. Kontrát Károly, a Belügyminisztérium államtitkára is.

A rendezvény ökumenikus, hálaadó istentisztelettel kezdődött, amelyet a négy történelmi egyház börtönlelkészei tartottak, a liturgiában a Váci Fegyház és Börtön három elítéltje szolgált igeolvasásokkal és énekléssel.

A konferencia résztvevőit Csóti András bv. vezérőrnagy, az országos parancsnok stratégiai és koordinációs helyettese köszöntötte, majd dr. Kókényesi Antal bv. altábornagy, a büntetés-végrehajtás országos parancsnoka tartott előadást. A történelmi visszatekintés után elmondta: a fogvatartottak létszámának meredek emelkedése, illetve az emberi jogi szervezetek, a CPT ajánlásai kettős nyomást gyakorolnak a magyar büntetés-végrehajtási szervezetre, amely a nemzetközi összehasonlítás-

ban is megállja a helyét. Utalt arra, hogy a Belügyminisztérium vezetése tisztában van azzal, hogy a büntetés-végrehajtás – a többi rendvédelmi szervhez képest – hátrányos helyzetben van. Hangsúlyozta, hogy a visszaesők arányának csökkentése nemcsak a büntetés-végrehajtás szakmai munkáján, hanem az társadalom egészének hozzáállásán múlik. Véget ért a börtönlelkészek fontos szerepéről a börtönből szabadultak sikeres visszailleszkedésében. Ezután a történelmi egyházak képviselői értékelték a börtönlelkési szolgálat jelentőségét. Ittész János, a magyarországi evangélikus Egyház elnök-püspöke a

szolgálatot a diakónián, a lelki gondoskodáson és missziós tevékenységként határozta meg, míg véleménye szerint a civil közösségeknek kötelességük a börtönből szabadultak befogadása. Dr. Márkus Mihály református püspök a felelősségre nevelés fontosságát emelte ki. Rámutatott, hogy az intézetek az intézetlátogatások révén sokat tehetnek az ifjúság felelősségre neveléséért. Mohos Gábor, a katolikus püspöki kar titkára arról beszélt, hogy a börtönben a problémák kicsúcsosodnak, de ezek egyben a társadalom problémái is. Zoltai Gusztáv, a Magyarországi Zsidó Hitközségek ügyvezető igazgatója is rendkívül fontosnak nevezte a börtönlelkési szolgálat létrehozását, majd gyakorlati példákön – zsidó hitűkhöz a börtönben visszatért személyek sorsán át – szemléltette a munka jelentőségét.

A konferencia délután a börtönlelkészek és a büntetés-végrehajtási intézetek parancsnokainak hozzászólásaival folytatódott. Schönberger András főrabbi, a Baranya Megyei Bv. Intézet börtönlelkésze a köser étkeztetés biztosításában elért eredményekre tért ki. Hajdú Miklós, a Sátoraljaújhegyi Fegyház és Börtön lelkésze 20 évre visszatekintve Majzik Mátyás, Garami Lajos és mások munkájának jelentőségét méltatta, és elmondta, hogy a börtönlelkészek nemcsak a fogvatartottak, hanem a személyi állomány lelki gondozását is ellátják. Hafenscher Csaba szolnoki parancsnok arról beszélt, hogy a hitéletet folytató fogvatartottak nyugodtabbak, kiegyensúlyozottabbak, körükben kevesebb a fegyelmi ügy. L. Molnár László, a Budapesti Fegyház és Börtön lelkésze a koordinációs tevékenységre és az ahhoz szükséges nyitottság fontosságára hívta fel a figyelmet. Ezt követően Vatai Gyula váci parancsnok mondta el, hogy a fogvatartottak lelki gondozása Vácott már több mint 20 éve Csuka Tamásné református börtönlelkész személyéhez kapcsolódik, és beszélt az APAC körletről. Bízik László, a Fővárosi Bv. Intézet evangélikus lelkésze arról beszélt, hogy a számos nehézség ellenére „előre van már csak út”. Cséri Zoltán bv. ezredestől megtudtuk, hogy az intézetük 12 egyházzal működik együtt a fogvatartottak lelki gondozása érdekében. Csóti András zárszavában elmondta, hogy a konferencia jól szemléltette, hogy a börtönlelkési szolgálat tevékenysége a büntetés-végrehajtás kihagyhatatlan, szerves és egyik leghatékonyabb részévé vált. A fogvatartottak lelki gondozásának hatékonyságról szólva egy Calcuttai Szent Terézről származó idézettel fejezte beszédét: „Amit mi teszünk, az csak egy csepp a tengerben, de ha nem tennénk, az az egy csepp nagyon hiányozna.”

Deák Ferenc István

Munkafüzet a fogvatartottak valláserkölcsei neveléséért

A konferencián mutatták be dr. Békefy Lajos, a pálhalmi büntetés-végrehajtási intézet börtönlelkésze a „Hit- és erkölcsi, vallási alapismeretek fogvatartottaknak – első munkafüzet” című házigazdálkozó munkáját is. A BVOP és a Pálhalmi Agrospeciál Kft. együttműködésében megjelent munkafüzet öt fejezeten át segíti az eligazodást a keresztyén hit és a biblia világában.

„E kis munkafüzet gondolata azóta érlelődött bennem, amikor 2002-ben először beléptem börtönlelkési szolgálatom alegységeibe, a Pálhalmi Országos Bv. Intézet sándorházaiba, bernátkúti és mélykúti körleteibe. Kerestem, s nem találtam semmiféle »kapaszkodót«, segédanyagot, amivel szolgálatomat megkezdhettem volna. Bibliám, énekeskönyvem volt velem. És azon gondolkodtam, hogy mit adhatnék az érdeklődő, kérdező, kereső fogvatartottak kezébe, ami röviden, egyszerűen előadja nekik keresztyén hitünk és erkölcsi tanításunk lényegét?” – mondta el a munkafüzet születésének körülményeiről a szerző.

Kezdetben szűk a folyosó, de aztán kitágul mindenkinek

Magyari Endre főtörzsszázlós, a Váci Fegyház és Börtön főápolója, közel két évtizede végzett egészségügyi szakmai munkájáért a Magyar Köztársaság Bronz Érdemkeresztjét vehette át a Belügyminisztériumban.

fotó: Mencer Péter

Bv. Hírlevél: Milyen érzés volt kimenni és átvenni az érdemkeresztet?
 Magyari Endre: Torokszorító. Bevallom őszintén, a mai napig megérint ez a hangulat.

Tényleg búsz éve dolgozik a büntetés-végrehajtásban?

1991 óta dolgozom a váci bv. intézetben, közel hat éve vagyok főápoló. 1980-ban érettségiztem egészségügyi szakiskolában, utána kezdődött egy kis kórházi munka, közben katonaság, ezután kerültem az intézményhez. Először felügyelő voltam, aztán a kötelező képzések, '92 októberében lettem ápoló.

Választása véletlen volt, hivatástudat vagy kíváncsiság?

Tradíció. Édesapám is itt dolgozott, sokáig tanított a tiszthelyettes-képző iskolában, de a családban többen is vannak, akik itt szolgáltak. **Mielőtt idejött, volt elképzelése arról, milyen lehet egy börtön?** Az fogalmazódott meg a fejemben, amit kitaláltam a regényekből, a filmekből, nem tudtam elképzelni, milyen lehet egy körlet. Amit egyáltalán nem lát egy kívülálló, hogy itt irányított csoport van, akiket nagyon jól lehet kezelni. Annak idején én sokkal agresszívebb környezettel számoltam. Pedig lényegesen kezelhetőbbek ezek az emberek, sokszor könnyebb, mint a civil életben. Mára teljesen megtaláltam a helyem. Szerettem ezt csinálni. Ráadásul van egy másodállásom, ahol kiélhetem a szakmai vágyaimat. A váci kórház intenzív osztályán dolgoztam a börtön előtt, és a mai napig visszajárok oda dolgozni. Egyrészt nagyon feltölt, másrészt anyagi oka is van.

Mit jelent az, ha valaki egy büntetés-végrehajtási intézetben főápoló?

A mi munkánk nagyon hasonló a körzeti orvosi rendeléshez. Másik fontos feladatunk a szolgálat-szervezés, hisz 24 órás, állandó ügyeletben vagyunk. Sok kötelezettségünk elvégzéséhez külsős embereket is be kell vonni, például a szűrések, oltások megszervezéséhez. Most éppen oltási szezon van, készülünk rá. Emellett az egész rendszer speciális, mert fogvatartottokról van szó, ezért sokkal körülményesebb az ellátásuk. Kíséretet kell nekik szervezni, sok embert kell megmozgatni, nem csak úgy elsétálnak a rendelőintézetbe, vagy a kórházba. A börtönökben jellegzetes önkárosító, manipulatív esetekről pedig már biztosan hallott.

Mit ért az alatt, hogy manipulatív?

Valamit el akar érni, ezért felvágja, mondjuk a kezét – ezt falcolásnak hívja a szakzsargon –, de az is jellemző, hogy különböző fémtárgyakat nyelnek.

Milyen előnyökkel járhat, ha valaki önkárosító eszközökből nyúl?

Mondjuk, átköltözhet egyik zárkából a másikba, mert konfliktusa van a zárkatársával. Valamilyen szinten működik is. Ha mást nem, azt eléri, hogy fogdába kerül, vagy elviszik egy kórházba, végül is, ha az a célja, hogy máshová kerüljön, azt keresztülviszi.

Nem lehet könnyű, hiszen maguk pontosan ismerik a bátsó szándékot, viszont mindent nagyon komolyan kell venniük, hiszen óriási a felelősség.

A fogvatartott elmesél egy történetet, amiből egy rutinos egészségügyi nagyjából már el tudja dönteni, hogy mennyi a történet valószínűsége. Egy-egy ilyen beszélgetésnél az elítéltek is megnyílnak. Külön élmény itt bent, ki kit tud meggyőzni. A fogvatartottak is tudják: nincs egyszerű dolguk, leleményesnek kell lenniük, ha célba akarnak jutni. Volt egyszer egy nevelő itt a házban, aki a Tom és Jerryhez hasonlította ezt a helyzetet. Kicsit olyan, mint a macska-egér harc.

Érezhető a fogvatartottak mentális állapotában a túlsúlyfoltosság?

Szerintem igen, bár ezt több dolog befolyásolja. A fogvatartottak összetétele is nagyon sokat számít, ami rengeteget változott az utóbbi tíz évben. A bűnelkövetések minősége is változik. Azelőtt nagyon sok úgynevezett csirketolvajt őriztünk, most ahhoz képest egész magas végzettségű emberek kerülnek be, jogászok, ügyvédek. Ők az irányítást fogadják el nehezen, bár az intelligenciájuk segít áthidalni ezeket a nehézségeket. Az alvilági bűnözőknél ez már nem igaz. Velük sokkal küzdelmesebb.

A családja hogyan fogadja el a munkáját?

Hát a család... Jelenleg a szüleimmel élek, mert elváltam. Nem gondolom, hogy ez összefüggésben lenne a foglalkozásommal. Egyéb-ként van két gyermekem és egy elvált feleségem. Szerintem elég jól kezeljük ezt a dolgot.

A gyerekek mit szólnak abhoz, hogy a papa börtönben dolgozik?

Megszokták. Néha mesélik, hogy az iskolában kérdezzetik tőlük, na, hol az apád? Börtönben. Ez jó vicc, jókat kuncognak rajta. Ezeken ők is átestek, mint az összes bv.-s gyereke.

Közelednek a karácsonyi ünnepek. Nagyon sok munkára számítanak?

Egy ilyen bezárt környezetben felerősödik a család iránti vágy, de a karácsony nekünk még sosem okozott pluszmunkát. Talán azért, mert mi is igyekszünk ünnepi hangulatot teremteni és egymás között is jobban tudják kezelni ezt a hiányt. Mindegy, hogy milyen társaság gyűlt itt össze, ez akkor is egy közösség, akkor sem egyedül töltik az ünnepet. Lehet, hogy rosszabb annak, aki teljesen magányosan otthon van.

Sose félt?

Alapvetően nem. Talán csak az egészséges félelem, ami mindenkiben megvan. Annyi fogvatartott ismer, és én is őket, hogy már nem féltünk egymástól. Természetes élethelyzet, és ezt elég gyorsan megszokja mindenki, aki idejön. Kezdetben kicsit szűk a folyosó, de aztán kitágul mindenkinek.

Ráduly Margit

Idén történt

Az évvége mindig jó alkalom arra, hogy visszatekintsünk, melyek voltak az év legemlékezetesebb pillanatai. Most, kissé rendhagyóan, a fogvatartotti programokba pillantunk be, hiszen minden kezdeményezés a kollégák munkáját dicséri: 2010 négy kiemelkedő eseményét, az Első Autentikus Zenei Fesztivált, a kápolnafelújításokat, a győri jóvátételi programot és a mesélő egri nőket idézzük fel.

Madárként szárnyaló lelkek

Tucatnyi zenekar az ország majd' minden intézetéből, csaknem száz fellépő, neves cigány művészekből álló zsűri, és persze fergeteges hangulat - így összegezhető az Első Autentikus Zenei Fesztivál, amelynek május 6-án Tököl adott helyet.

-Igazán akkor van a muzsikának „húzása”, ha valami fontos történik az emberrel. Ha jó dolog, akkor örömszenelesz belőle, ha rossz, akkor bánatos, kesergő. Bennünket nagyon feldobott ez a verseny, az, hogy egyáltalán itt lehetünk, igazi figyelmet kaptunk, ezért is játszottunk vidám, pattogós, gyors számokat. No meg, mert olyan hírességek tapsolták nekünk a ritmust a zsűriben, mint *Bangó Margit*, meg a *Cboli bácsi*...-mondta *Patáj Robert*, a győztes szegedi csapat tagja.

Mindenki úgy vélte, hogy a fogvatartott zenészekből álló együttesek többségének produkciója akár a megsztárban is megállta volna a helyét. Különösen igaz ez a győztes szegediek, a mögöttük végzett tököliek és tiszalökiek, no meg nem utolsó sorban a kalocsai lányok és asszonyok teljesítményére. Bízunk benne, hogy a madárként szárnyaló lelkek csak az első fecskék voltak, és a fesztivál a magyar börtönök hagyományává válik.

Freskóterápia Balassagyarmat után Márianosztrán is

A Norvég Civil Támogatási Alap támogatásával tavaly decemberben készült el a Balassagyarmati Fegyház és Börtön kápolnájának felújítása. A falakra kerülő freskók terveihez a fogvatartottak is benyújthatták elképzeléseik egy pályázat keretében, majd a kivitelezésben is részt vettek. A program ötletgazdája *Lencsés Zsolt* festőművész volt és segített *Simon Péter*, a Váci Egyházmegye főépítésze is. A freskóterápiának köszönhetően hetven fogvatartott tanulta ki a freskófestést. A program nem ért véget a kápolna felújításával: a Márianosztrai Fegyház és Börtönben folytatódott. Hálával beszélt a pécsi konferencián a projekt által kapott lehetőségről *Nagy Sándor* egykori fogvatartott is, aki ma már *Lencsés Zsolt* műhelyének főmunkatársa. „Ha mindenkinek lenne ilyen lehetősége, lehet, hogy tényleg arra várnának a smaszerek, hogy valaki bemenjen a börtönbe végre” - mondta.

Győrben folytatódott a jóvátételi program

tudást, a szakmunkát és a tenniakarást.

Munkájuk eredményeképpen a nyári vakációról visszatérő ovisok egy megújult, megszépült játszótérrel kapnak, a fogvatartottak pedig a jóvátétel érzésével gazdagodtak.

A program kétéves jubileumára készülve pedig nemrégiben a Nádorvárosi temetőben végeztek társadalmi munkát az önként jelentkező fogvatartottak azért, hogy a kegyeleti ünnepre készülő hozzátartozók méltó körülmények között emlékezzenek szeretteikre.

A jóvátétel mellett a program sikereként könyvelhető el az is, hogy a város intézményei már rendszeresen keresik és igénylik a fogvatartottak segítségét.

Idén már a második évét zárta a győri „Megbántam, jóvátennem” címet viselő programsorozat. Az elmúlt időszakban a település különböző helyszínein, több partnerrel együttműködve összesen 14 napot dolgoztak a győri elítéltek. A Xantus János Állatkert takarítása mellett felújították a Péterfy Sándor Evangélikus Oktatási Központ óvodájának játszótérét is.

A játékok megszépüléséhez az óvoda biztosította a festékeket, a munkaeszközöket, a fogvatartottak pedig a szak-

Mesél az egri börtön

Esti mesét mondanak szeretteiknek a Heves Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet női fogvatartottjai. Az elkészült CD-vel az elítéltek karácsonykor lepik meg hozzátartozóikat. Az egri kollégák az otthon maradt családtagokra, főleg gyerekekre gondolva azért indították el a külföldön már nagy sikerrel futó

programot, mert lelki támaszt akartak nyújtani azoknak a kisgyermeknek, akik a fogvatartotti látogatás végén sírva kapaszkodnak anyjuk nyakába. Az intézet vezetője szerint a börtön feladata az is, hogy segítséget nyújtson a családi kapcsolatok megőrzéséhez. A szép kezdeményezés igazi városi összefogást eredményezett: a mesekönyveket a Bródy Sándor Megyei Könyvtár adta kölcsön, a regék előadására *Luzsi Margó* meseszakértő készítette fel az asszonyokat, a technikát az egri városi televízió biztosította.

A börtön egyébként is hagyományosan jó kapcsolatot ápol a várossal: a Börtön a városért programban részt vevő fogvatartottak rendszeresen részt vesznek Eger virágosításában és a közterületek takarításában.

A Bv. Hírlevél teret adott a két reprezentatív szakszervezetnek, hogy értékeljék az év érdekképviselői szempontból legfontosabb eseményeit

Független Büntetés-végrehajtási Szakszervezetek Országos Szövetsége (FBVSZOSZ)

Tagszervezeteink huszonnégyszáz büntetés-végrehajtási intézetben, 3200 szakszervezeti tag érdekeit képviselik, szólni és állampolgári tagszervezetünket most jegyzi be a bíróság. Ez év elején összegeztük a tavalyi évet: megállapítottuk, hogy nehéz éven vagyunk túl, s hogy 2010 az előző évet is túlszárnyalhatja. Nem beszélve 2011-ről, hiszen a Hszt. kodifikációja érinteni fogja a nyugdíjakat, a pótlékokat, az oktatást és az illetményeket egyaránt.

Januárban és februárban huszonnégyszáz intézet évértékelő állományértekezleten képviseltük a munkavállalók érdekeit. Kezdeményezésünkre kéthavi rendszerességgel ülésezik a Büntetés-végrehajtás Érdekegyeztető Tanácsa. Több problémát sikerült orvosolni ezen a fórumon, így az idén Tökölön is megkezdődhetett az egészségügyi dolgozók „beöltöztetése”.

Siker koronázta azokat az erőfeszítéseinket is, hogy már az egyenruházati cikkek között van a póló, a téli sapka, a gyakorlóruházat és a bőr félcipő. Szakszervezetünk a fejlesztésben is szerepet vállalt: a pólók prototípusait mi gyártattuk le.

Az első negyedévben az ügyvivő testület elfogadta az elnökség beszámolóját és a tervezett költségvetést, majd áprilisban, a tisztújító kongresszuson új elnökséget választottunk, a november 5-éi rendkívüli kongresszuson pedig módosítottuk az alapszabályt.

Volt időszak, amikor a béren kívüli juttatások kifizetése nehézségekbe ütközött, ezért egyeztetéseket kezdeményeztünk az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium képviselőivel. Ennek eredményeképp megkezdődtek az azonnali, visszamenőleges kifizetések a munkavállalók nagy örömeire, ellentétben rendőr kollégáinkkal, akik sajnos csak későbbi időpontban részesülhettek a béren kívüli juttatásokból.

Sajnos a közalkalmazottak kollektív szerződésének megkötésére tett erőfeszítéseink a mai napig nem hoztak eredményt, így a közalkalmazottak ruházati térítése ügyében nem sikerült előrelépünk: az előző és a mostani kormányzat is elzárkózik a kifizetésétől, azzal indokolva, hogy közalkalmazott kollégáink számára a cafetéria csak adható jutatás, és azt az érdekképviselőkkel történő megegyezések szerint számukra is biztosították.

Az országgyűlési választásokat követően megkezdődtek az egyeztetéseket a megalakulandó új kormányral, elsősorban a Hszt.-vel kapcsolatban. Szintén megkezdődtek az egyeztetések a képzési rendszer és a nyugdíjrendszer átalakításáról, valamint a béren kívüli juttatások biztosításáról is.

Szövetségünk a kormányzati javaslatok, előterjesztések döntő többségével nem tud azonosulni. A bevezetni kívánt intézkedések (méltatlansági vizsgálat, a kifogástalan életvitel vizsgálata, béren kívüli juttatások csökkentése, egyéb juttatások csökkentése, megszüntetése) a nézeteinkkel, elveinkkel minden tekintetben ellentétesek, ezért demonstrációs bizottságot hoztunk létre. Minden törvényes eszközzel harcolunk és harcolunk céljaink megvalósulása érdekében. Az október 1-jén *Pintér Sándor* belügyminiszter úrral aláírt megállapodás 2. pontjában a bv. szakszervezetek szerint szerepel, hogy „az új egyenruhával ellátott büntetés-végrehajtási szervezet hivatásos állománya és a hivatásos önkormányzati tűzoltóság tekintetében a kötelező felhasználás 2011-re e megállapodásban meghatározott mértékét rendeletben csökkenteni lehet, ha a hivatásos állomány megfelelő egyenruhával rendelkezik.” Így tehát lehetőség nyílt arra, hogy a BM irányítása alá tartozó rendészeti szervek állományával ellentétben, kollégáink részére magasabb összegben kerüljön a ruházati illetmény kifizetésre. Ezzel kapcsolatban érdekképviselőnk az egyeztetéseket megkezdte.

Idén felvételt nyertünk a Munkástanácsok Országos Szövetségébe, így elmondhatjuk magunkról, hogy kollégáink érdekeit már konföderációs szinten is képviselni tudjuk.

2010 januárjában végleg megszűnt a Nagyfai Országos Büntetés-végrehajtási Intézet, jogutódja a Szegedi Fegyház és Börtön lett, az összevonás során az egyeztetéseken a helyi szakszervezetek is részt vettek, amelynek eredményeképpen mindenkinek megmaradt a munkahelye.

A BVOP felkérte az FBVSZOSZ-t, hogy vegyünk részt a túlszolgálatokkal kapcsolatos nyolc intézet bizottsági ellenőrzéseiben. A kérésnek eleget téve három fő segített képviselőnkben a munkát – megállapításaink, észrevételeink azonban nem minden esetben egyeztek a munkáltatóéval.

A Büntetés-végrehajtási Dolgozók Országos Szakszervezeti Szövetségével tárgyalásokat folytattunk a büntetés-végrehajtási dolgozók közös és hatékonyabb érdekképviselői érdekében. A szakmai munkán túl idén is hangsúlyt fektettünk családi programok szervezésére. Megrendeztük az Országos Horgászversenyt a híres Préri tavon, ahol 33 csapat – köztük vám- és pénzügyőrség és a rendőrség csapatai – 100 versenyzője képviseltette magát. Tagjainknak és családtagjaik a Fővárosi Nagycirkuszban nagy jegyárkedvezményrel tekinthettek meg egy előadást, melyre szintén hatalmas volt az érdeklődés.

Honlapunkon (www.fbvszosz.hu) folyamatosan tájékoztatjuk az állományt a friss hírekről, a szervezetben történt eseményekről, kedvezményekről, negyedévente 3500 példányban újságot adunk ki a tagok széles körű tájékoztatása érdekében.

Fabók Ferenc elnök

Büntetés-végrehajtási Dolgozók Országos Szakszervezeti Szövetsége (BVDSZ)

Alapszervi szinten tizenhat bv. intézetben és intézményben, valamint gazdasági társaságnál működik szövetségünk. Az év elején valamennyi alapszervezethez tartozó intézet évértékelő, feladat meghatározó állományértekezletén képviseltük a munkavállalók érdekeit. A 2009-ben létrehozott BVÉT-en is képviseltük a bv. munka-

vállalók által felvetett kérdéseket.

A mi szakszervezetünk is részt vett azokon az egyeztetéseken, melynek eredményeként mostanra bővült az egyenruházati cikkek sora. A termékek mind hiánypótló ruházati cikkek voltak, nem beszélve arról, hogy ez az állományt anyagilag nem terhelte, mivel ezek az IRM-mel kötött megállapodás keretében kerültek legyártásra.

Szeptemberben szövetségünk titkári testülete elfogadta az átdolgozott alapszabályt. Ennek tükrében november 4-én küldött-

gyűlést tartottunk, melyen megválasztottuk tisztségviselőinket. Természetesen mi is részt vettünk a béren kívüli juttatások kifizetése körüli egyeztetéseken az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium képviselőivel, melynek eredményeként megkezdődtek a kifizetések. Tárgyalásokat folytattunk a Független Büntetés-végrehajtási Szakszervezetek Országos

Szövetségével a büntetés-végrehajtási dolgozók közös és hatékonyabb érdekképviselése érdekében.

A BVDOSZ immár hagyományosan támogatta a Sopronkőhidai Fegyház és Börtön által szervezett szolgálati kutya-versenyt. Résztvevő munkatársaink teljes élelmézését, illetve a tárgyjutalmak egy részét mi biztosítottuk erre a magas szakmai színvonalú versenyre.

A BVDOSZ által alapított Kőhida Kupa egy évre a győztes intézet birtokába került, a verseny egyéni legjobbjára a BVDOSZ által felajánlott egyhetes harkányi üdülésre kapott lehetőséget.

Csürel János elnök

Segítség a tagságnak

Mindkét szakszervezet nagy hangsúlyt fektet a dolgozók rekreációjára, üdülésére. A tagszervezetek helyi táboroztatásokat, családi napokat, nőnap, pedagógusnap, mikulás- és Adorján-napi ünnepeket szerveztek, alapítványokat működtetnek, amelyek segítik a válsághelyzetbe került dolgozókat. Nagy sikere volt az FBVSZOSZ Szántódi RÉV-

kempingben elhelyezett lakókocsijának, amely végig telházal üzemelt, valamint a BVDOSZ harkányi vendégházának, ahol a tartalmas kikapcsolódást a Harkányi Strand- és Gyógyfürdő használatára jogosító, szobánként két fürdőbörlet is garantálja. Az állomány jogi képviseletét büntető-, illetve fegyelmi ügyekben mindkét szakszervezet biztosítja, az esetek nagy többségében tisztségviselőik vagy megbízott jogászok biztosítják a képviseletet.

Fegyelmi és nyomozótisztek továbbképzése

November végén került sor a büntetés-végrehajtási szervezetnél szolgálatot teljesítő fegyelmi és nyomozótisztek ez évi, összevont továbbképzésére a pilisszentkereszti Továbbképzési és Rehabilitációs Központban. A továbbképzés egyik előadója *dr. Varga Béla* hadbíró dandártábornok, a Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsának bírálója volt, aki a büntetés-végrehajtási szervezet hivatásos állományú tagjai által elkövetett katonai és hivatali bűncselekmények katonai bírói tapasztalatairól tartott előadást. *Dr. Nagy Eszter* főhadnagy, a Budapesti Katonai Ügyészség képviselője, a büntetés-végrehajtási szervezet tagjaival szemben folytatott katonai büntetőeljárások, a parancsnoki nyomozások és a nyomozótiszti tevékenység tapasztalatai, a katonai ügyészség szakmai elvárásai, *dr. Hautzinger Zoltán* PhD. egyetemi adjunktus, a katonai büntetőjog elméleti és gyakorlati kérdései témakörben tartott előadást.

A BvOP fegyelmi és nyomozótiszteje a büntetés-végrehajtási szervek 2010. évi fegyelmi és nyomozótiszti tevékenységét értékelte és tájékoztatta a résztvevőket a II. fokú fegyelmi eljárások tapasztalatairól. A rendezvény szakmai előlőjárója *dr. Kökényesi Antal* bv. altábornagy volt.

Biztonsági vezetők továbbképzése

November 30-án és december 1-jén, a Biztonsági Főosztály szervezésében tartották meg a bv. szervek biztonsági osztályvezetői, a gazdasági társaságok biztonsági vezetői, illetve a védelmi megbízottak kétnapos szakmai továbbképzését, szintén Pilisszentkereszten. Az összevontan tájékoztató hangzott el a biztonsági és védelmi szakterületet érintő aktuális feladatokról, illetve konzultációval egybekötve tárgyaltak több szakirányú kérdéssről (rendkívüli események tapasztalatai, tiltott tárgyak bejutásának megakadályozása, szolgálati kutya, jelentési rend, árvízi védekezés stb.). A résztvevők tájékoztatást kaptak a meghívott előadótól a Büntetés-végrehajtási Szervezet Oktatási Központjában folyó képzésekről, a minősített adatkezelés szabályairól, illetve a készülő új Biztonsági Szabályzat lényegesebb fejezeteiről.

A személyi állományt érintő fontosabb jogszabályváltozások 2010-ben

A szolgálati viszonyt érintő változások

Némi változást hozott a szolgálati viszony egyes elemeiben a kormánytisztviselők jogállásáról szóló 2010. LVIII. törvény, mely 2010. július 6. napján lépett hatályba és – mások mellett – a büntetés-végrehajtás szerveinek közszolgálati jogviszonyban álló köztisztviselőit és ügykezelőit érintette. A törvény a köztisztviselők és ügykezelők közszolgálati jogviszonyát minősíti át kormány-tisztviselői jogviszonyra (azaz a korábbi köztisztviselőkként). A közalkalmazottként dolgozó ügykezelők közalkalmazotti jogviszonyát a törvény nem érinti, rájuk továbbra is a Kjt. szabályai alkalmazandók.

A törvény hatálybalépésével módosult a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (továbbiakban: Hszt.) is:

- A Hszt. 43. §-a egy újabb bekezdéssel egészült ki, mely szerint nem felmentéssel kell megszüntetni a szolgálati jogviszonyt, hanem a szolgálati viszonyról történő lemondásnak kell tekinteni, ha a hivatásos állomány tagja a (4) bekezdés szerinti beosztást nem fogadja el, vagy arról öt munkanapon belül nem nyilatkozik, amennyiben a felajánlott beosztás elfogadásával a szolgálatteljesítés helye nem változik.

- A Hszt. 56. §-a (1) bekezdés *b*) pedig akként módosult, hogy a hivatásos állomány tagjának szolgálati viszonya felmentéssel akkor szüntethető meg, ha átszervezés következtében szolgálati beosztása megszűnt, és a számára felajánlott, a végzettségének és képzettségének megfelelő más beosztást nem fogadta el.

- A Hszt. 56. §-a teljesen megváltozott (5) bekezdése pedig akként rendelkezik, hogy egészségi, pszichikai vagy fizikai alkalmatlanság esetén a fegyveres szerv köteles a hivatásos állomány tagja állapotának, képzettségének, végzettségének megfelelő másik hivatásos szolgálati beosztást, ennek hiányában másik, az állapotának, képzettségének, végzettségének megfelelő nem hivatásos munkakört felajánlani. A hivatásos állomány tagját akkor lehet felmenteni, ha alkalmatlanság esetén az állapotának megfelelő betöltetlen beosztás vagy nem hivatásos munkakör a fegyveres szervnél nincs, és rendelkezési állományba sem helyezhető, vagy a felajánlott másik, állapotának megfelelő beosztást vagy nem hivatásos munkakört a hivatásos állomány tagja nem fogadta el, vagy rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugellátásra jogosultságot szerzett. Átszervezés esetén a megszűnt beosztást betöltő személy számára felajánlott, a végzettségének és képzettségének megfelelő más beosztást nem fogadta el.

Idén változtak a szolgálati viszony felmentéssel történő megszüntetésének feltételei is. A Hszt. 56.§-a (1) bekezdése a felmentési lehetőségeket sorolja fel, a (2) bekezdés a kötelező felmentésről szól. Erre három esetben kerülhet sor:

- aki alkalmatlan, vagy a minősítés miatt (eü. pszichés, fizikai ok), vagy nemzetbiztonsági okból;
- méltatlan a hivatásos szolgálatra;
- vezetői kinevezését visszavonták és nem biztosítható számára megfelelő beosztás.

Méltatlannak minősül, akit a bíróság jogerősen végrehajtandó szabadságvesztésre ítélt; aki jogerősen felfüggesztettet kapott ugyan, de a bíróság nem mentesítette előzetesen a büntetett előlethez fűződő hátrányok alól, és aki szolgálaton kívül úgy viselkedett,

hogy magatartásával a bv. szerv működésébe vetett közbizalmat súlyosan veszélyeztette.

2010. január 1-jétől méltatlannak minősül az is, akinek büntetőjogi felelősségét a bíróság szolgálati jogviszony keretében vagy annak felhasználásával, 2009. december 31-ét követően szándékosan elkövetett bűncselekmény miatt jogerősen megállapítja. Tehát, ha a bíróság kimondta a bűnösséget, gyakorlatilag bármely szolgálattal összefüggő, idejében elkövetett, szándékos bűncselekmény miatt, akkor a szolgálati jogviszonyt szankciótól függetlenül kötelezően meg kellett szüntetni.

Felismerve azonban a szankció aránytalan voltát, a jogalkotók módosították ezt a pontot, és – az első három változatlanul hagyása mellett – a 2010. március 24. napja óta hatályos szabály már akként rendelkezik, hogy a méltatlanság utolsó pontja csak akkor állapítható meg és jár felmentéssel, ha a bíróság büntetést szab ki, olyan idejében elkövetett bűntett miatt, mely a szolgálati viszonyal összefüggésben áll, de nem minősül katonai bűntettnek – tehát a vétség már nem elég a felmentéshez.

A büntetés-végrehajtás kapacitását is érintő változások

2010. augusztus 19-ei hatállyal módosult a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény. A módosítás bővítette az elzárással is sújtható szabálysértések körét a közvéleményt különösen irritáló szabálysértések, így a tulajdon elleni szabálysértések, a felosztott társadalmi szervezet tevékenységében való részvétel, valamint a magánlaksértés elkövetőjének vonatkozásában.

A változás a büntetés-végrehajtás létszám-kapacitását is érinti. A 7/2000. (III. 29.) IM–BM együttes rendelet alapján ugyanis főszabályként az elzárás az elkövető lakóhelye szerint illetékes büntetés-végrehajtási intézetben hajtható végre, kivétel, ha az elkövető a rendőrség őrizetében van, és az elzárás hátralevő tartama a tíz napot nem haladja meg. Több elzárás kiszabása esetén a végrehajtás helye kizárólag a büntetés-végrehajtási intézet lehet. Fiatalkorúak esetében az elzárásra csak a rendeletben meghatározott büntetés-végrehajtási intézetek jelölhetők ki.

A büntető törvénykönyv (továbbiakban: Btk.) 2010. július 23-ai módosításával nemcsak a fogvatartotti létszám, hanem várhatóan a kiszabásra kerülő szabadságvesztések tartama is növekedni fog. Erre enged következtetni például:

- a középérték ismételt bevezetése, mely szerint határozott ideig tartó szabadságvesztés kiszabásakor a büntetési tétel középértéke irányadó. A középértéket akként kell megállapítani, hogy a büntetési tétel alsó határához a felső és az alsó határ közötti különbség felét kell hozzáadni;
- ha a bűnhalmazatban levő bűncselekmények közül legalább három a 137. § 17. pontjában meghatározott személy elleni erőszakos bűncselekmény, akkor a halmazati büntetési tétel felső határa nem a felével, hanem a kétszeresére emelkedik; továbbá
- ha a büntetési tétel így felemelt felső határa a húsz évet meghaladja, vagy a törvény szerint bármelyik bűncselekmény életfogytig tartó szabadságvesztéssel is büntethető, az elkövetővel szemben életfogytig tartó szabadságvesztést kell kiszabni.

Takácsné dr. Takács Dóra

Konferencia az oktatási és képzési rendszerről

A Magyar Börtönügyi Társaság és a büntetés-végrehajtási szervezet közös szakmai konferenciát rendezett a tudomány napja alkalmából, november 23-án. A 18. nemzetközi biztonsági és informatikai, bűnmegelőzési, bűnüldözési, igazságszolgáltatási konferencia és szakkiallítás – a Kriminálexpó 2010 – keretében megtartott tanácskozás a büntetés-végrehajtás oktatási és képzési rendszerének múltjával, jelenével és távlataival foglalkozott.

Dr. Vókó György egyetemi tanár, a Legfőbb Ügyészség osztályvezető ügyésze megnyitó beszédében kiemelte: ahhoz, hogy a büntetés-végrehajtás maradéktalanul elláthassa feladatait, jól képzett, szakmailag felkészült személyi állomány szükséges.

Csóti András bv. vezérőrnagy, az országos parancsnok stratégiai és koordinációs helyettese köszöntőjét követően a tanácskozás első előadója dr. Lőrincz József ny. bv. dandártábornok, c. egyetemi tanár volt, aki a személyi állomány felkészítésének múltjára tekintett vissza. Mint összegzőképpen elmondta: „míg tisztképzésünk és átképzésünk a szakma mennyiségi és minőségi követelményeinek általában megfelelt, addig a közép- és alapközponti képzés intézményi, személyi és tárgyi feltételrendszere már nem volt képes folyamatosan kielégíteni az újratermelő igényeket.” Dr. Zakbar Tibor bv. alezredes, a Bv. Szervezet Oktatási Központjának igazgatója előadásában a megújított, 14 hetes alapképzés és az újra indított középfokú (OKJ-s) képzés kedvező tapasztalatairól számolt be, illetve kitért az oktatási központ egyéb feladatainak ismertetésére is. Prof. dr. Ruzsonyi Péter bv. ezredes, a Rendőrtisztviselői Főiskola Bv. Tanszékének vezetője a szakmai felsőfokú képzés problematikájával foglalkozott előadásában. Rámutatott, hogy a tanszék levelező hallgatói jóval alaposabb elméleti képzésben részesülnek, mint a szakdiplomával rendelkező büntetés-végrehajtási dolgozók szakmai felsőfokú képzésük során, továbbá megfogalmazta az aránytalanság kiküszöbölésére tett javaslatait. Dr. Huszár László bv. dandártábornok, a BVOP Stratégiai Tervezési és Elemzési Főosztályának vezetője előadásában a büntetés-végrehajtás speciális képzési formáit, a Stresszhelyzet reakció tréning és a Büntetés-végrehajtási krízis incidens tárgyaló tanfolyam alapveit, tartalmi elemeit, módszertanát, illetve a továbblépés lehetőségeit ismertette. Dr. Janza Frigyes ny. r. vezérőrnagy előadásában a Belügyminisztérium új rendvédelmi képzési koncepcióját vázolta fel. A tervek szerint új rend- és rangfokozatok kerülnének bevezetésre, az új belépők 3 hónapos egységes alapképzésen fognak átesni, akik ezt követően

végzik el a szakterületükhöz szükséges képzési modulokat. Az előadó hangsúlyozta, hogy a büntetés-végrehajtási szervezeten múlik, hogy a megszabott kereteket hogyan tölti meg tartalommal.

Dr. Kókényesi Antal bv. altábornagy, a büntetés-végrehajtás országos parancsnoka utalt arra, hogy a „Felelősen, felkészülten” program jelentős fejlődést hozott a képzés területén, kiemelte, hogy a változásokra fel

kell készülni, és, hogy a szakemberek közös gondolkodással meg tudják oldani a rájuk váró nehéz feladatokat. Csóti András szakmai összefoglalójában elmondta, hogy a konferencia előadásai számos hasznosítható érvert, tanulságot tártak fel, és reményét fejezte ki, hogy az elhangzottak segítik azt a tervező, elemző és építkező munkát, amely mind azt a célt szolgálja, hogy a büntetés-végrehajtás továbbra is eredményesen és törvényesen lássa el feladatát.

Prof. dr. Vókó György elnöki zárószavában egy Madách-idézzel: „Karod erős, szíved emelkedett: végtelen a tér, mely munkára hív...” - kívánt erőt mindazoknak a szakembereknek, akik a büntetés-végrehajtás jövőjéért munkálkodnak. Végetül fontos megjegyezni, hogy az idei Kriminálexpón, amely

2010. november 23-ától 25-ig tartott nyitva, a büntetés-végrehajtási szervezet – hagyományaihoz híven – ezúttal is önálló kiállítási standdal képviseltette magát.

Deák Ferenc István

Újra egy asztalnál

Budapest adott otthont november közepén a Közép-európai Büntetés-végrehajtási Országos Parancsnokok Kerekasztala (MECR) ötödik találkozójának. A tanácskozáson részt vett az osztrák országos parancsnok helyettese, aki egyben a MECR elnöke is, a szlovák, a cseh, a román, a horvát, a szlovén, a litván országos parancsnok és helyettese, valamint az ICPA (International Corrections and Prison Association) elnöke.

A tanácskozás nyitónapján dr. Kókényesi Antal bv. altábornagy bevezetőjét követően a parancsnokok hazájuk büntetés-végrehajtási szervezetéről tartottak előadást. A beszámolókból kiderült, hogy minden jelen lévő ország küzd a túlzásfoltossággal és a fogvatartotti létszám emelkedésével. Délután dr. Pintér Sándor belügyminiszter fogadta a vendégeket, akik beszámoltak régiójuk aktuális büntetés-végrehajtási kérdéseiről. A napot a delegáció parlamenti látogatása zárta.

Másnap Dömény Sándor bv. vezérőrnagy tartott előadást a PPP rendszerben épült bv. intézetek működéséről, a működés során felmerülő gondokról, problémákról, majd Tony Cameron, az ICPA elnöke tartott érdekes és tanulságos előadást a PPP világszerte alkalmazott gyakorlatáról és a továbblépés lehetőségeiről.

Elismerések, kitüntetések október 23. alkalmából

Nemzeti ünnepünk, október 23-a, az 1956. évi forradalom és szabadságharc kezdetének 54., valamint a Magyar Köztársaság kikiáltásának 21. évfordulója alkalmából Schmitt Pál, a Magyar Köztársaság elnöke – a belügyminiszter úr előterjesztésére – a Magyar Köztársaság Bronz Érdemkeresztjét (katonai tagozat) adományozta közel két évtizeden át végzett büntetés-végrehajtási és egészségügyi szakmai tevékenysége magas színvonalú ellátásáért Magyar Endre főtörzsszázlósnak, a Váci Fegyház és Börtön főpolóójának.

Sövény Zoltán nyugállományú ezredesnek, a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága főelőadójának, Tóth Attila őrnagynak, a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága kiemelt főreferensének, Varga Gyula őrnagynak, a Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézet osztályvezetőjének, Takács Csaba főhadnagynak, a Hajdú-Bihar Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet vezető nevelőjének, Bakai Mártonné főtörzsszázlósnek, a Büntetés-végrehajtási Szervezet Továbbképzési és Rehabilitációs Központja gazdasági vezetőjének, Domokos Sándorné főtörzsszázlósnek, a Közép-dunántúli Országos Büntetés-végrehajtási Intézet előadójának, Cserni Zoltán törzsszázlósnek, a Balassagyarmati Fegyház és Börtön foglalkoztatási segédelőadójának, dr. Békefy Lajos közalkalmazottnak, a Pálhalmi Országos Büntetés-végrehajtási Intézet református lelkészének, Csorba József közalkalmazottnak, az Állampusztai Országos Büntetés-végrehajtási Intézet római katolikus lelkészének és Zubor Sándorné úrnőnek, a Nagyfa-Alföld Mezőgazdasági és Vegyesipari Kft. bérelszámolási vezetőjének.

Nemzeti ünnepünk, október 23-a alkalmából dr. Pintér Sándor belügyminiszter eredményes szakmai tevékenysége elismeréséül **főtanácsosi címet** adományozott Schmebl János dandártábornoknak, a Pálhalmi Országos Büntetés-végrehajtási Intézet parancsnokának és Joó László ezredesnek, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet parancsnokának.

A **Büntetés-végrehajtási Szolgálatért Emlékplakett arany fokozatát** adományozta Prof. dr. Ruzsonyi Péter ezredesnek, a Rendőrtiszti Főiskola Büntetés-végrehajtási Tanszéke tanszékvezetőjének és Mibály Attila ezredesnek, a Győr-Moson-Sopron Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet parancsnokának.

Soron kívül előléptette **büntetés-végrehajtási ezredessé Fok Róbert** alezredest, a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága megbízott főosztályvezetőjét, **büntetés-végrehajtási őrnaggyá Baráth János Béla** századost, a Budapesti Fegyház és Börtön megbízott osztályvezetőjét. **Büntetés-végrehajtási századossá** léptette elő **Belina Csaba** főhadnagyot, a Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézet osztályvezető-helyettesét.

Tanácsosi címet adományozott Sebestyén Józsefné alezredesnek, a Közép-dunántúli Országos Büntetés-végrehajtási Intézet parancsnokhelyettesének, **Váradai Balázs** alezredesnek, a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága kiemelt főreferensének, **Herczeg Hajnalka** őrnagynak, a Balassagyarmati Fegyház és Börtön gazdasági vezetőjének. Az elismerések átadására a Belügyminisztériumban rendezett ünnepségen került sor.

Nemzeti ünnepünk, október 23-a alkalmából dr. Kókényesi Antal büntetés-végrehajtási altábornagy, a büntetés-végrehajtás országos parancsnoka eredményes szakmai tevékenysége elismeréséül a **Büntetés-végrehajtási Szolgálatért Emlékplakett ezüst fokozatát** adományozta

A **Büntetés-végrehajtási Szolgálatért Emlékplakett bronz fokozatát** adományozta Bizderi Andrea őrnagynak, a Somogy Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet gazdasági vezetőjének, **Schmeblné Hauszchen Éva** főhadnagynak, az Állampusztai Országos Büntetés-végrehajtási Intézet osztályvezetőjének, **Szabó Anikó** főhadnagynak, a Kalocsai Fegyház és Börtön nevelőjének, **Tóth Tamás** főhadnagynak, a Tiszalöki Országos Büntetés-végrehajtási Intézet vezető nevelőjének, **Mezei János** zászlósnek, az Ábránd-Ágynemű Fehérneműgyártó és Forgalmazó Kft. művezetőjének és **Szabó József** főtörzsszázlósnek, a Bács-Kiskun Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet gépjárművezetőjének.

Tanácsosi címet adományozott *Vági Ferencné* közalkalmazottnak, a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága főelőadójának.

Munkatársi címet adományozott *Molnár Ferencné* közalkalmazottnak, a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága előadójának és *Varga Ferencné* közalkalmazottnak, a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága előadójának.

Soron kívül előléptette **büntetés-végrehajtási alezrederessé** *dr. Monostory Péter* őrnagyot, a Fiatalkorúak Büntetés-végrehajtási Intézete (Tököl) fegyelmi és nyomozó tisztjét. **Nyugállományú büntetés-végrehajtási alezrederessé** léptette elő *Siska László* nyugállományú őrnagyot, a Budapesti Fegyház és Börtön nyugállományú osztályvezetőjét, **büntetés-végrehajtási őrnaggyá** *Fonyódi Andrea* századost, a Pálhalmi Országos Büntetés-végrehajtási Intézet nevelőjét, *Gilicze Szabolcs* századost, a Szegedi Fegyház és Börtön fegyelmi és nyomozó tisztjét, *Jancsó Zolt* századost, a Váci Fegyház és Börtön fegyelmi és nyomozó tisztjét, *dr. Mencséli Mónika* századost, a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága jogtanácsosát, *Muraközy Erzsébet* századost, a Büntetés-végrehajtás Központi Kórház nevelőjét, *Paksyné Hudák Erika* századost, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet osztályvezető-helyettesét, *Ranga Attiláné* századost, a Büntetés-végrehajtási Szervezet Oktatási Központja kiemelt főelőadóját, *dr. Reider-Gera Ildikó Zsuzsanna* századost, a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága kiemelt főreferensét, *Ruzsics Zolt Péter* századost, a Zala Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet osztályvezetőjét, *Stern Lajos* századost, a Duna Papír Termelő, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. osztályvezető-helyettesét és *Ugróczky László* századost, a Baranya Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet osztályvezető-helyettesét.

Büntetés-végrehajtási századossá léptette elő *Farkasné Szalkai Tünde Carmen* főhadnagyot, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet osztályvezető-helyettesét, *Laczkó István* főhadnagyot, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet biztonsági tisztjét, *Nagy Ákos* főhadnagyot, a Sopronkőhidai Fegyház és Börtön biztonsági tisztjét, *Szántó Ju-*

dit főhadnagyot, a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága kiemelt főreferensét, *Takács István* főhadnagyot, a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága kiemelt főreferensét és *Zsoldos Endre* főhadnagyot, a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága kiemelt főreferensét.

Büntetés-végrehajtási főhadnaggyá léptette elő *Bódi András* hadnagyot, a Szombathelyi Országos Büntetés-végrehajtási Intézet biztonsági tisztjét és *Kocsis Zolt* hadnagyot, a Budapesti Fegyház és Börtön osztályvezető-helyettesét.

Büntetés-végrehajtási főtörzszászlóssá léptette elő *Balogh Sándor* törzszászlóst, a Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézet biztonsági főfelügyelőjét, *Schriffertné Brányik Andrea* törzszászlóst, a Békés Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet megbízott osztályvezetőjét, *Sipos József* törzszászlóst, a Tolna Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet körlet-főfelügyelőjét és *Tóth Lajos* törzszászlóst, a Veszprém Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet biztonsági főfelügyelőjét.

Büntetés-végrehajtási törzszászlóssá léptette elő *Baráth Gabriella* zászlóst, az Igazságügyi Megfigyelő és Elmegyógyító Intézet megbízott főápolóját, *Horváth Péter* zászlóst, a Győr-Moson-Sopron Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet raktárvezetőjét és *Lusztig Szilveszter* zászlóst, a Márianosztrai Fegyház és Börtön körlet-főfelügyelőjét.

Büntetés-végrehajtási zászlóssá léptette elő *Varga-Csákány Judit* főtörzsörmezt, a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága megbízott segédelőadóját.

Eredményes érdekképviseleti tevékenysége elismerésül előléptette **büntetés-végrehajtási törzszászlóssá** *Tóth László* zászlóst, a Bútorgyári Dolgozók Szakszervezetének gazdasági elnökségi tagját; **büntetés-végrehajtási zászlóssá** *Sutka János* főtörzsörmezt, a Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézet Szakszervezetének tisztségviselőjét.

Minden kollégának gratulálunk, további jó munkát és jó egészséget kívánunk!

Börtön-egészségügyi konferencia Koppenhágában

A börtönegészségügygel foglalkozó WHO-program, az Egészségvédelem a börtönben Projekt október közepén tartotta soros ülését Koppenhágában, a magyar büntetés-vég-

rehajtást *dr. Harsányi Kornélia* képviselte. A program létjogosultságát és sikerét nem csak a WHO Európai Régió tagjainak szószólói, hanem az együttműködő intéz-

mények, szervezetek képviselői is hangoztatták. Az eredményesség mellett szót is, hogy a program alkalmazása Európán kívül is megkezdődött.

A plenáris üléseken elhangzott előadások a fogvatartottak egészségügyi ellátásának szervezeti – finansiális – hatékonysági kérdései köré csoportosultak.

Ennek kapcsán kialakult az az általánosnak tekinthető vélemény, hogy a fogvatartottak ellátása nem vonatkoztatható el az állampolgári egészségügyi helyzettől, amelynek szerves része a börtönegészségügy. A program börtönlátogatással zárult, melynek során egy sajátos rezsimű, leginkább pszicho-szociális büntetés-végrehajtási intézetnek nevezhető intézménybe látogattak a résztvevők, ahol hosszúúidos, súlyos személyiségzavarral küzdő, nehezen kezelhető fogvatartottakat helyeznek el.

ÚJÉVI NYEREMÉNYJÁTÉK

Szerkesztőségünk a karácsonyi és újévi ünnepek alkalmából ismét meghirdeti a nyereményjátékot. A kérdéseket a Bv. Hírlevél 2010-ben megjelent számaiból válogattuk össze, így kétségtelen előnyt élveznek lapunk lelkes és hűséges olvasói.

A helyes megfejtést beküldők között egy tizenöt, egy tíz- és egy ötezer forintos ajándékutalványt sorsolunk ki.

A beküldés módja:

Töltse ki az oldal alján található nyereményszelvényt, és küldje el szerkesztőségünkbe legkésőbb január 24-éig.

Sorsolás: 2011. január 31.

Az új esztendőben egészséget és sikereket, a játékhoz sok szerencsét kívánunk!

1. Mi a neve a szervezetünk rászorulóit segítő alapítványának?

- A Napos Oldal Alapítvány
- B Segítő Kezek BVD Alapítvány
- C Nyitott Ajtók Alapítvány

2. Milyen tréningen vehettek részt idén először a bv. szervezet munkatársai?

- A Kritikus incidens tárgyaló tréningen
- B Túsztárgyalótréningen
- C Kríziskommunikációs tréningen

3. Milyen sportág jeles képviselője Géczi Noémi bv. százados?

- A futball
- B szinkronúszás
- C erőemelés

4. Melyik börtönkópolna újult meg 2010-ben a freskóterápia eredményeként?

- A a sátoraljaújhelyi
- B a márianosztrai
- C a balassagyarmati

5. Melyik csapat nyerte a 2010. évi terepfutó-bajnokságot?

- A Fővárosi Bv. Intézet
- B Pálhalmi Országos Bv. Intézet
- C Állampusztai Országos Bv. Intézet

6. Melyik csapat nyerte a 2010. évi járőrbajnokságot?

- A Váci Fegyház és Börtön
- B Bács-Kiskun Megyei Bv. Intézet
- C Baranya Megyei Bv. Intézet

7. Kik nyerték az idei lóbjajokság csapatversenyét?

- A a Somogy Megyei Bv. Intézet csapata
- B a Heves Megyei Bv. Intézet csapata
- C a Szegedi Fegyház és Börtön csapata

8. Melyik ismert színész nő vett részt a Kultúra a börtönben, a börtön kultúrája című pécsi konferencián?

- A Pogány Judit
- B Hernádi Judit
- C Lázár Kati

9. Hány éves fennállását ünnepli idén a szegedi Csillag börtön?

- A 150
- B 100
- C 125

10. Milyen különdíjat nyert a békésiek BV-FC főzőcsapata a békéscsabai Csülökparádén?

- A a Legpaprikásabb csapat díját
- B a Leginnovatívabb csapat díját
- C a Legörzendőbb recept díját

A beküldő neve:

Szolgálati helye: